

Omgevingsdienst
IJSELAND

ONTWIKKELING NAAR ROBUUSTE OMGEVINGSDIENST IJSSELLAND

Gemeenteraad Dalfsen, 10 juni 2025

WAT SPEELT ER IN DE GEMEENTE DALFSEN?

Bedrijvigheid

- Kenmerkende sectoren
- Bedrijfsvestigingen
- Met milieubelastende activiteiten
- Vergunningplichtige bedrijven
- Zeer complexe bedrijven (IPPC)

Relevante thema's

- Natuur: Vechtdal / Rechterense Veld
- Druk op woningvoorraad
- Klimaatmitigatie en -adaptie

- Energietransitie
- Transitie van buitengebied
- Toekomstperspectief agrarische sector

Milieusituatie

- Stikstofemissies
- Fijnstofemissies

BEDRIJVGHEID IN IJSSELLAND

Deelnemers	Aantal bedrijven		Aantal vergunningplichtige bedrijven			
	Totaal	%	IPPC & Complex	Regulier	Totaal	%
Dalfsen	1.282	6,7%	23	26	49	8,3%
Deventer	2.759	14,5%	13	29	42	7,1%
Hardenberg	2.289	12,0%	61	79	140	23,7%
Kampen	1.969	10,3%	7	36	43	7,3%
Olst-Wijhe	761	4,0%	14	9	23	3,9%
Ommen	993	5,2%	19	26	45	7,6%
Raalte	1.455	7,6%	31	50	81	13,7%
Staphorst	949	5,0%	10	24	34	5,8%
Steenwijkerland	2.014	10,6%	5	22	27	4,6%
Zwartewaterland	917	4,8%	1	41	42	7,1%
Zwolle	3.662	19,2%	6	45	51	8,6%
Provincie Overijssel	40	0,2%	10	3	13	2,2%
Totaal	19.090	100,0%	200	390	590	100%

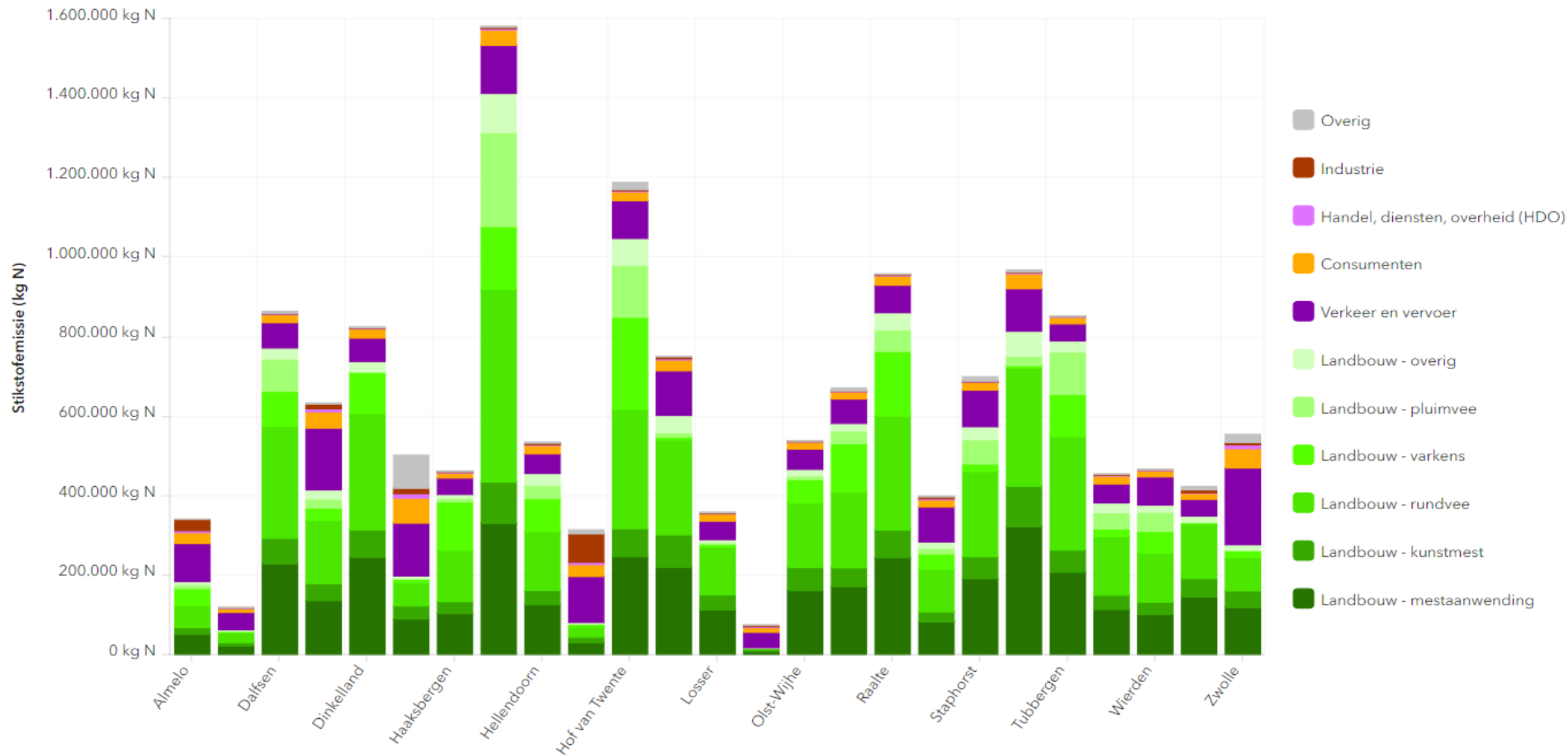
22 agrarische bedrijven en
1 industrieel bedrijf

12 agrarische bedrijven en
14 industriële bedrijven

Stikstofemissie in Overijssel

Bron: Emissieregistratie

[Alle deelgebieden](#)

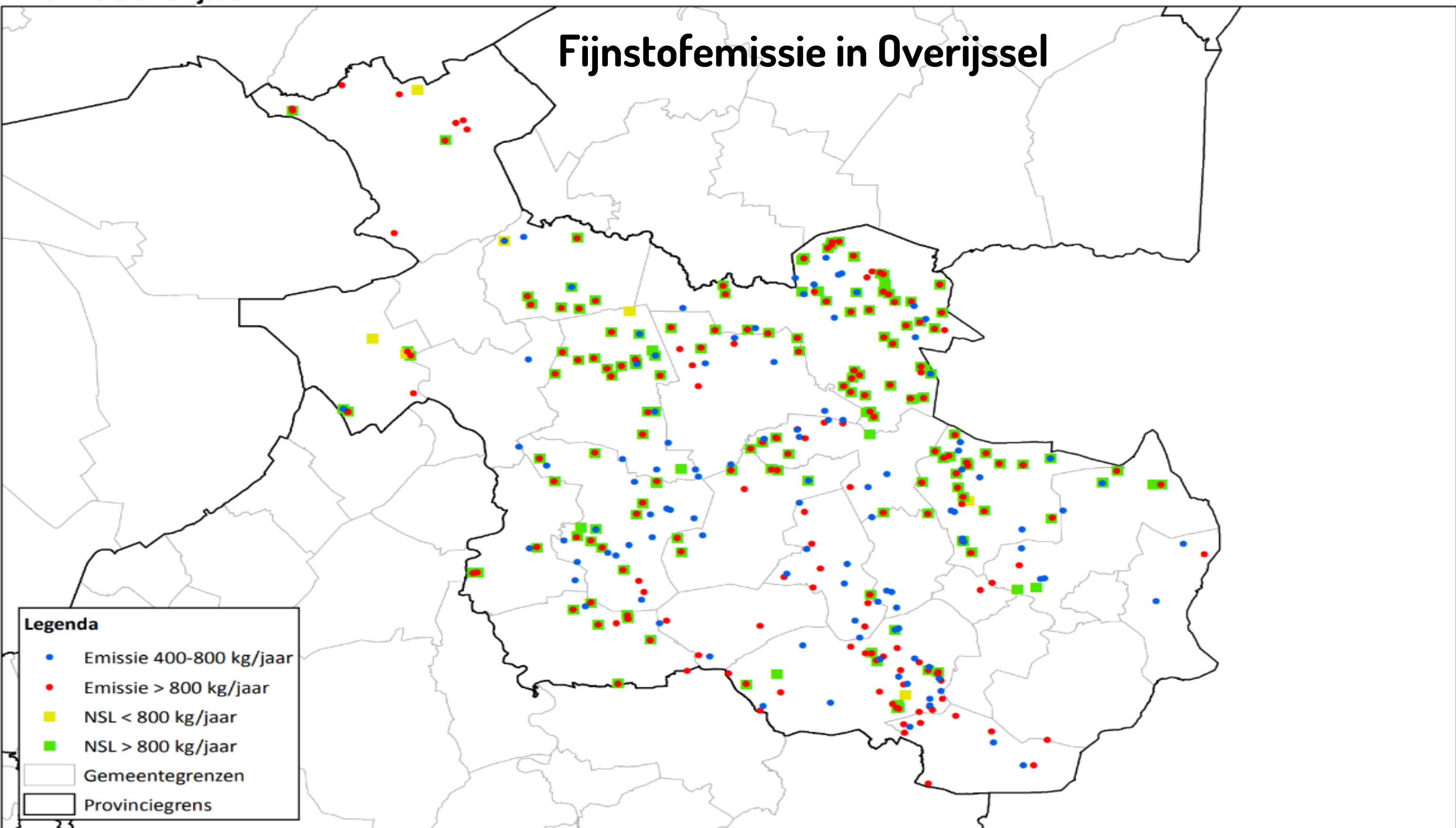
Stikstofemissie per sector per deelgebied

Stikstofemissie per sector per gemeente

Fijnstofemissie in Overijssel

Legenda

- Emissie 400-800 kg/jaar
- Emissie > 800 kg/jaar
- NSL < 800 kg/jaar
- NSL > 800 kg/jaar
- Gemeentegrenzen
- Provinciegrens

ROBUUSTE UITVOERING & ORGANISATIE DOOR OD IJSSELLAND

ROBUUSTHEID?

- Vergunningverlening, toezicht, handhaving en Advisering (**VTHA**) van **milieuregels**
- **Maatschappelijk nodig**: stille kracht achter een gezonde, veilige en duurzame fysieke leefomgeving.
- **Landelijke eisen** uit programma 'Versterking VTH-stelsel': **aanleiding** voor discussie en proces in IJsselland
 - OD moet 1 april 2026 robuust zijn en als dat niet lukt dan is fusie een optie
 - Programma is antwoord op commissie Van Aartsen
 - Eisen worden wettelijk
 - OD is nog onvoldoende toegerust; is ook oordeel van lenW
 - Proces en plan om robuust te worden

Commissie van Aartsen concludeerde dat onvoldoende resultaat is bereikt:

- Er is sprake van grote milieuschade (5 miljard).
- Nog veel fragmentatie en vrijblijvendheid.
- Omgevingsdiensten kunnen taak niet goed uitvoeren.

Robuuste omgevingsdienst?

Voldoende mensen, middelen en mogelijkheden voor daadkrachtige en gerichte uitvoering in samenhang met maatschappelijke opgaven en complexiteit werkgebied

OMVANG & COMPLEXITEIT BEDRIJVENBESTAND

Selectie OD-regio's	Aantal bedrijven	Aantal complexe bedrijven	Totaal aantal bedrijven	Aantal bedrijven per 1.000 inwoners
Achterhoek	9.029	749	9.778	37
Veluwe*	7.787	442	8.229	22
Zeeland	8.043	404	8.447	22
IJmond	7.651	285	7.936	16
IJsselland	14.972	864	15.836	42
Twente	14.446	829	15.275	24
Flevoland/Gooi	9.945	639	10.584	15
Friesland	2.704	936	3.640	6
Drenthe	11.767	1.011	12.778	25
West-Holland	7.360	197	7.557	25
Noord-Holland Noord	12.294	316	12.610	18
Brabant Zuidoost	14.142	1.847	15.989	21

* Peiljaar 2024 agv fusie

IJsselland

- Een (zeer) groot bedrijvenbestand
- Aanzienlijk aandeel complexe bedrijven

RAPPORT

Omgevingsdiensten in beeld 2023

TwynstraGudde:
Jaco Blokland
Thijs Boertien
Jelle Voets
Jop de Graaf

SPPS:
Helen van Elteren
Maarten de Haag
Piet Praveer

BESCHIKBARE MIDDELEN VOOR VTH-UITVOERING

Selectie OD-regio's	Begroting 2023 in € mln	Omvang OD in fte	Totaal aantal bedrijven	Beschikbare FTE Verg.verl voor 1000 bedrijven	Beschikbare FTE T&H voor 1000 bedrijven
Achterhoek	€ 9,9	80	9.778	2,8	3,6
Veluwe*	€ 15,7	125	8.229	2,3	6,3
Zeeland	€ 11,9	102	8.447	4,0	7,1
IJmond	€ 13,4	122	7.936	1,0	7,6
IJsselland	€ 13,6	103	15.836	1,1	2,8
Twente	€ 13,9	126	15.275	1,4	2,7
Twente 2024**	€ 17,3	149	15.275	2,1	4,0
Flevoland/Gooi	€ 14,9	135	10.584	4,6	4,9
Utrecht (RUD)	€ 16,6	126	5.404	9,3	9,3
Friesland	€ 17,5	118	3.640	9,6	14,6
Drenthe	€ 18,0	150	12.778	4,6	3,2
West-Holland	€ 19,0	133	7.557	2,0	6,7
Noord-Holland Noord	€ 22,1	182	12.610	1,4	3,2
Brabant Zuidoost	€ 25,3	183	15.989	3,4	3,4

* Peiljaar 2024 agv fusie

** Begroting ODT 2024

IJsselland

- Beperkte capaciteit voor VTH-taken
- Minste capaciteit en middelen van alle OD's
- Behoort tot één van de kleinste OD's

Twente

- Gegevens 2022, Twente 'been bijgetrokken in 2024'
- Vergunningen: 31,4 fte
- Toezicht: 56,2 fte
- Handhaving: 5,2 fte
- Advies: 12,8 fte
- Projecten: 17,1 fte
- Overhead: 26,9 fte

GEGEVENS OVER UITVOERING VTH-TAKEN

Selectie OD-regio's	% Actualisatie-toetsen	% verstrekte vergunningen	% toezicht tov aantal bedrijven	% LOD's* tov aantal inspecties
Achterhoek		15,8%	32,0%	3,2%
Veluwe-IJssel	13,5%	16,7%	26,8%	2,8%
Noord-Veluwe	0,0%	21,5%		
Zeeland	13,5%	41,8%	24,6%	11,6%
IJmond	44,6%	11,2%	19,7%	1,6%
IJsselland	0,1%	14,1%	10,7%	0,7%
Twente	1,8%	16,3%	15,3%	14,1%
Flevoland/Gooi	1,4%	11,9%		
Utrecht (RUD)	6,7%	17,5%	31,6%	13,2%
Friesland	1,5%	24,0%	30,0%	
Drenthe	2,6%	17,3%	12,9%	3,5%
West-Holland	12,2%	13,7%	17,9%	7,7%
Noord-Holland Noord	6,3%	14,2%	35,8%	0,4%
Brabant Zuidoost	1,1%	5,2%		

* LOD = last onder dwangsom = besluit waarin overtreder een herstelactie wordt opgelegd met boete als niet wordt hersteld

IJsselland

- Feitelijk geen uitvoering van actualisatie vergunningen (geen capaciteit)
- Minste toezicht van alle OD's
- Overall relatief lage prestaties tov andere OD's en tov omvang bedrijvenbestand

KERNPROBLEEM

- Centrale punt is niet landelijke eisen maar **onvoldoende middelen beschikbaar** voor robuuste taakuitvoering
 - ‘Been bijtrekken’ is onvermijdelijk
 - Ook bedrijfsleven vraagt hierom (VNO-NCW: belang van actuele vergunningen)

3. KANSSEN VOOR EEN TOEKOMSTBESTENDIG VTH-STELSEL

Voor bedrijven is VTH een essentieel onderdeel van hun “*license to operate*”. Immers, alleen met een vergunning kunnen bedrijven hun activiteiten uitvoeren. Toezicht op hun activiteiten en handhaving van de regels hoort daarbij. VTH levert een bijdrage aan het borgen van maatschappelijk belangen en kan bijdragen aan het maatschappelijk vertrouwen. De bedrijven hebben in eerste instantie zelf de verantwoordelijkheid voor een goede uitvoering en naleving. We zijn van mening dat de hierna genoemde aanbevelingen bijdragen aan de verdere professionalisering van een toekomstbestendig VTH-stelsel.

- We onderscheiden twee sporen
 - **Blauwe spoor**: voldoen aan wettelijk minimumniveau
 - **Rode spoor**: voldoen aan landelijk robuustheidsniveau
- In aanpak alle opties onderzocht

TOEKOMSTSCENARIO'S VOOR EEN ROBUUSTE OD

Bestuurlijke risico's van 'niets doen'

- Bevoegd gezag is verantwoordelijk voor taakuitvoering die niet aan de wettelijke verplichtingen en de eigen afspraken voldoet.
- Niet voldoen aan landelijke robuustheid heeft risico van dwang om de taakuitvoering op een grote schaal te organiseren.

1. Scenario 'Zelfstandig robuust in 2026'

- Onrealistische opgave en niet haalbaar als pas in de loop van 2025 zekerheid ontstaat over de aanvullende middelen.
- Te weinig tijd om alle noodzakelijke stappen ook daadwerkelijk te hebben geïmplementeerd.

2. Scenario 'Robuust met fusie'

- Niet zinvol en geen perspectief omdat het voldoen aan het minimum uitvoeringsniveau niet met een fusie kan worden opgelost.
- Een fusie verschillende andere nadelen en 'deur staat bij andere OD's niet open'

3. Scenario 'Gefaseerde robuustheid'

- Verstandig en haalbaar groeipad omdat het verantwoord moet en realisatie heeft tijd nodig
- Ondanks dat het afwijkt van de landelijke eis om in 2026 alle robuustheidscriteria te hebben gerealiseerd

IJSSELLANDSE ONTWIKKELROUTE

- Een **zelfstandige, robuuste** OD IJsselland **op termijn**, met **strategische allianties**. Een groeipad naar een gerealiseerde robuuste taakuitvoering in 3 jaar
 - 2026: taakuitvoering voldoet aan het minimum uitvoeringsniveau
 - 2028: taakuitvoering voldoet aan het landelijke robuustheidsniveau
- Het **advies en AB-besluit** om 'been bij te trekken' en **realisatie te faseren**
 - Deelnemers stellen benodigde middelen van € 3,3 mln beschikbaar
 - Financiële middelen komen gefaseerd beschikbaar in de periode 2026-2028.
 - Minimum uitvoeringsniveau ("blauwe spoor"): Kostenverdeling obv het aantal bedrijven van bevoegd gezag
 - Landelijk robuustheidsniveau ("rode spoor"). Kostenverdeling obv afspraken over de verdeelsleutel voor begroting
- Het voeren van bestuurlijk-strategische **gesprekken met Rijk** over financiële bijdrage voor 'rode spoor'

FINANCIËLE MEERJARENRAMING EN IMPLICATIES DEELNEMERS

Financiële implicatie Route naar Robuustheid	2026	2027	2028	2029 e.v.
Dalfsen	€ 200.901	€ 216.391	€ 253.409	€ 257.849
Deventer	€ 237.487	€ 297.429	€ 355.527	€ 358.037
Hardenberg	€ 429.191	€ 444.696	€ 508.946	€ 520.722
Kampen	€ 155.376	€ 214.447	€ 251.510	€ 252.862
Olst-Wijhe	€ 118.556	€ 115.969	€ 136.273	€ 138.975
Ommen	€ 144.401	€ 159.965	€ 187.611	€ 191.279
Raalte	€ 252.779	€ 287.570	€ 334.930	€ 340.915
Staphorst	€ 109.009	€ 134.806	€ 156.860	€ 158.791
Steenwijkerland	€ 163.449	€ 220.575	€ 264.490	€ 265.456
Zwartewaterland	€ 79.970	€ 144.761	€ 168.502	€ 168.695
Zwolle	€ 226.032	€ 324.064	€ 389.249	€ 390.407
Provincie Overijssel	€ 226.547	€ 240.836	€ 282.090	€ 284.021
Totaal	€ 2.343.698	€ 2.801.510	€ 3.289.397	€ 3.328.007

Financiële implicatie Dalfsen	2026	2027	2028	2029 e.v.
Actualisatie van vergunningen	€ 86.592	€ 64.988	€ 64.988	€ 69.428
Toezicht milieucapaciteit met hercontroles	€ 114.309	€ 114.309	€ 114.309	€ 114.309
Subtotaal minimum uitvoeringsniveau	€ 200.901	€ 179.297	€ 179.297	€ 183.737
Strafrechtelijke handhaving / BOA en Bodemtoezicht	€ 0	€ 26.965	€ 53.929	€ 53.929
Innovatiebudget	€ 0	€ 6.260	€ 12.519	€ 12.519
Ophoging van opleidingsbudget	€ 0	€ 3.870	€ 7.663	€ 7.663
Subtotaal landelijk robuustheidsniveau	€ 0	€ 37.094	€ 74.112	€ 74.112

PROCES EN WAAR STAAN WE NU?

- Zorgvuldig ontwikkelproces met alle bestuurlijke en ambtelijke betrokkenen
- Compilatie uitzending voor raads-/statenleden op 27 november 2024
- Instemming **Algemeen Bestuur** OD IJsselland met Ontwikkelroute (december 2024)
- Verwerking in kaderbrief en **ontwerpbegroting** 2026
 - Zienswijze op ontwerpbegroting
 - Vaststelling begroting in september 2025
- Tegelijkertijd werken we door aan het robuuster maken